

нова през 1906 г.^{9а}

Ще се спрем и на Иван Неделкович. Роден е в гр. Казанлък около 1790 г. в чорбаджийско семейство. Преселва се в Букурещ където също се движи в средите на състоятелни хора. Не прекъсва връзките си с родния град. В началото на 40-те години осигурява заплата на една учителка за Казанлъшкото девическо училище. През 1852 г. завещава доходите на две къщи в Букурещ на нуждите на казанлъшките училища, от която едната е с фурна. Иван Неделкович почива през 1855 г. в Одеса.⁹

След Освобождението Казанлъшкият градски съвет продава имотите му в Букурещ и образува към Министерството на просвещението "Фонд Неделкович" - за подържане на казанлъшките училища. През 1882 г. в двора на църквата "Св. Йоан Предтеча" се строи училищна сграда на която се дава името "Училище Иван Неделков". Сградата по настоящем се използва за междуучилищен център и носи същото име.

Между впрочем - тъй като ефектът от предосвободженските деяния на емигрантите не свършват с Освобождението - за пълнота накратко ще маркираме следосвободженските им прояви.

Една много известна, с национална значимост, казанлъшка фамилия са Хаджиеновци. Това е един от най-старите богати земеделски родове в града. Дворът им е в Куленската махала и е най-голям за времето си, а и до днес.

Стефан Иванов Хаджиенов (1809-1894) се преселва още млад в Букурещ където се замогва и става търговец и мушиер. Чрез Добродетелната дружина участва при закупуването на мястото за българско училище и църква в Букурещ. Подпомага книжовната дейност на Раковски, участва в учредяването на българското читалище в Букурещ и финансира воеводата П. Хитов.¹⁰ Със завещанието си от 1889 г. той дарява 20 000 зл. лева за построяване и обзавеждане на първоначално училище в Куленската махала.¹¹ Училището е построено в 1936 г. и в началото носи неговото име. Днес това е основно училище "Кулата".

Друг представител на Хаджиенови е Иван п. Алексов (1835-1903). След смъртта на баща си енорийския свещеник йерей Алекси, той отива при чичо си Стефан в Букурещ. Под негово покровителство израства, замогва се като търговец и влиза в средите на елитната българска емиграция. Свързва се с българските дейци в Одеса, приема руско поданство. Той е член на ТБЦК (1866), основател на в. "Отечество" (1869-1871), председател на Българското дружество за разпространение на полезни знания (1874), член на БТЦК (1874) и др. Свързан с отечеството и родното място той подарява прочетни книги, списания и вестници на основаното през 1868 г. читалище в родната му махала "Куленското братско дружество" и с това слага началото на неговата библиотека. На училището в квартала подарява на няколко пъти ценни сбирки от книги, вестници и учебни помагала. При решаването на важни въпроси от местен характер, казанлъчани винаги са намират съдействие от своя съгражданин емигрант. За това свидетелства преписката му със Захари Княжески и Найдено Геров - негови приятели.¹²

През 1877 г. Иван п. Алексов издава вестник "Секидневний новинар" в Букурещ. След Освобождението се преселва в Русе, където е омъжена сестра му - Дафина.